

Overweging

De gebruikelijke aanduiding 'levend water' voor water uit de bron buigt Jezus om naar water in geestelijke zin. Jezus vertelt over levend water dat de dorst voor eeuwig wegneemt. Datgene wat zin aan je leven kan geven.

Voor Jezus is de Thora met daarin de 10 leefregels als levend water, dat de innerlijke dorst van mensen kan lessen. Dat water biedt hij de vrouw en via haar de wereld aan.

We kijken naar de context van dit verhaal. Jezus heeft Judea de rug toegekeerd. Er wordt daar getwist over de vraag, wie er nu wel meer leerlingen heeft, Jezus of Johannes de Doper. Jezus is er helemaal klaar mee dat geruzie om wie gelijk heeft wie het grootste is wie de macht heeft.

Waar hoor je bij, wie heeft er gelijk. Wie heeft de waarheid in pacht

Jezus houdt totaal niet van dit soort zieltjes winnen en verlaat het land Judea, de plaats van de eeuwenlange verkondiging van God.

Alsof hij vertrekt vanuit de Veluwe Barneveld bv naar Amsterdam.

En hij moest door Samaria gaan. Dat hoefde niet en was niet gebruikelijk.

De joden liepen altijd met een grote boog om Samaria heen.

Maar Jezus doorbreekt hier de eerste grens. Er zullen vele volgen.

En zo belandt hij van het bolwerk van orthodoxie in het halve heidendom van Samaria. En uitgerekend daar vindt dan een ontmoeting van mens tot mens plaats.

Jezus doorbreekt grenzen hij zoekt de mens en ziet de mens.

Samaria is de aartsvijand van de orthodoxen.

Ach ja kennen wij ook niet deze geschiedenis tussen katholieken en protestanten en nog korter geleden tussen gereformeerden en hervormden.

Is het een wonder dat onze kinderen niet meer veel met het geloof hebben.

Al die ruzies en vijandigheid onderling?

Alles wat wel en niet mag, alles wat wel en niet hoort. Gaat het daarom??

We hebben elkaar nodig om goed te kunnen leven

Het leven gaat om mensen, niet om regels en grenzen die onmenselijk zijn.

God geeft levend water. Mensen die hiervan leven: Degene die zich inzetten voor anderen..... Want jij bent net als ik.. de mensen in Syrië op de vlucht, in de kampen op Lesbos. Mensen zoals wij.

Kijk hier alles op zijn kop. Jezus doorbreekt hierna nog 3 taboes.

Hij heeft de moed om het taboe van de nationaliteit, het taboe van de godsdienstigheid en het morele taboe dat in een patriarchale samenleving tussen man en vrouw heerst te overwinnen. Ach maar daar hebben wij geen last van toch? mannen en vrouwen spreken hier wel gewoon met elkaar.

En of iemand katholiek is of agnost maakt ons ook niet zoveel uit.

Nee als wij het vertalen naar onze 21e eeuw zijn er wel andere voorbeelden bv dat economie belangrijker is dan het welzijn van mensen. Dat menselijkheid bij de grenzen ophoudt zodat nationale belangen het nog steeds verhinderen dat wij denken aan de honger en dorst elders in de wereld.

Jezus doorbreekt al deze regels en is hier fundament van menselijkheid.

Wij hebben eten en drinken en toch misschien is de innerlijke dorst nog wel groter.

We hebben alles en weten niet waarom we er zijn.

Wij hoeven maar in onze kasten te kijken en we weten waarvan wij leven.

Maar wij weten niet waarvoor, en wat er met ons eigen leven is bedoeld.

Eerst is er spraakverwarring tussen Jezus en de vrouw.

Waar wilt u levend water vandaan halen. U hebt geen emmer.

Als u wist wat God wil geven, en wie het is die u om water vraagt, zou u hem erom vragen en dan zou hij u levend water geven. Dan de vraag van Jezus aan deze vrouw; Ga je man eens roepen? Ik heb geen man. Het moment waar Jezus en de vrouw op 1 lijn zitten is eigenlijk pas als Jezus de vrouw om haar man stuurt. Hij spreekt haar zonder omwegen aan.

Vijf mannen heb je gehad en degene die je nu hebt is je man niet..

Het kan gebeuren dat wij ongelukkig zijn onder de mateloosheid van ons verlangen naar geluk en we blijven maar rondtollen, blijven maar zoeken en kunnen maar geen doel vinden. Daar vindt de werkelijke ontmoeting plaats, daar noemt de vrouw hem profeet daar raakt Jezus haar. Waarom heeft ze 5 mannen gehad, had ze een laag zelfbeeld omdat het steeds misging, weinig zelfvertrouwen, iemand moet haar gelukkig maken en dat lukt nooit.

Het ongelukkig zijn zoekt dan soms een uitweg in mokken en zeuren, ergernis, wantrouwen en negatieve opmerkingen zoals bij de eerste lezing; de Israëlieten. Ze morren als ze dorst lijden. En roepen Mozes ter verantwoording, is God nu bij ons of niet. Verdwenen is hun vertrouwen in de God, wiens naam de belofte inhoudt dat hij er zijn zal, in en bij al hun lijden en ontberingen.

Ze hadden God immers leren kennen als de God die zich hun gejammer in Egypte aangetrokken had en niet werkloos toe kon zien.

Weg is dat diepe vertrouwen. En Mozes gaat op zoek. Er naar op zoek gaan, is van alle tijden. Zo ging Mozes op zoek naar water in de woestijn.

En hij vond het door te slaan op de rots. Dat is denk ik heel belangrijk: er steeds weer naar op zoek gaan. Steeds weer kijken op welke manier je water kunt verkrijgen, waardoor je in droge, barre tijden weer verder kunt. Hoe kom je weer bij je bron.

Het verhaal van Mozes staat niet op zichzelf, in de Bijbel zijn vele van deze zoektochten te vinden. Maar.. hij zal er zijn, en met dat vertrouwen doet Mozes aan die rots water ontspringen.

De Samaritaanse vrouw is verrast; deze man ziet haar, hij kent haar.

Tijdens het voorbereiden van deze overdenking dacht ik aan het programma van Jacobine wat ik onlangs terugkeek. Bij wie kunnen we terecht met onze levensvragen. Aan welke vragen komen we niet toe. Dirk de Wachter een psychiater, Joost Rootselaer predikant en een socioloog spraken samen. Alles moet leuk zijn tegenwoordig. Je kunt alleen tegen betaling je verhaal nog kwijt bij de betaalde

professional. Binnen de kerk kan het gelukkig hopelijk nog wel.

Wat is de zin van het leven?

Dat is lastig... wel kun je het leven zelf zingeven.

Het kleine goede doen werd genoemd. Woorden van Levinas.

De zin zit in de blik van de ander, elkaar ontmoeten van hart tot hart. .

Het bewust zijn van dat het leven soms moeilijk is, dat er verdriet is en ellende.

Dat is de toegang tot medemenselijkheid.. *uit welke bron put u, put jij en put ik?*

Elkaar proberen te helpen daar word je gelukkig van

Hoe kan ik van betekenis zijn?... we zijn op zoek naar zingeving naar die bron van levend water. Dat kan alleen samen, verbinding zoekend.

De bijbel kan daarbij van dienst zijn; veel verhalen zijn hoopgevend, je kunt steeds opnieuw beginnen als er iets fout gaat.

We zijn op weg naar Pasen; Sta op!

Verhalen van hoop die kunnen ons helpen bij die bron te komen

Jezus heeft woorden van eeuwig leven. De Thora.

God liefhebben en de naaste als jezelf.

We luisteren verder naar het gesprek

En nu wordt er over godsdienst gesproken. Waar woont God volgens u?

Onze vaders hebben God altijd op deze berg aanbeden, maar jullie zeggen dat dat alleen in Jeruzalem kan. Jullie Joden aanbidden in Jeruzalem, wij Samaritanen op de Garizim en welke godsdienst is nu de ware? En Jezus zegt ;daar gaat het niet om.

Wat God zoekt zijn mensen die uit innerlijke waarheid en uit Geest, uit een overtuiging die echt is zich tot Hem wenden.

En dan mensen,... dan als ook wij het evangelie zo zouden verstaan, dan groeien we tot naar een wereldgodsdienst van onderlinge verwantschap.

Allemaal puttend uit diezelfde bron.

'Ik ben' dat betekent bij Johannes altijd een openbaring van God zelf.

'Ik ben' is ook een verwijzing naar de Naam waarmee God zich bekend maakte aan Mozes. Ik ben die is. Ik ben er zoals Ik er ben, Ik zal er zijn.

Naar die Naam verwijst Jezus hier ook. *Ik ben, die met u spreekt.*

Jezus is levend water; water stroomt, vind altijd wegen om te gaan.

Gods bron is leven gevend in de vorm van ruimte respect en licht. Het wil al die vruchten van de Geest in ons uitwerken.

Die bron is er wel in u, in jou en in mij een bron, de goddelijke bron.

We noemen het de Geest van God.

Die bron van liefde zit in ons allemaal

Wie drinkt van het water dat ik hem zal geven, krijgt in eeuwigheid geen dorst meer.

God de uiteindelijke levensbron, heeft de bron met levenswater in ieder van ons neergelegd. Die bron welt in ons op als we het de kans geven om zijn vruchten te

geven. Laat ons eruit putten; liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof en zachtmoedigheid.

Ook was het biddag afgelopen week. De PKN had iets op hun site geschreven, in deze verwarrende onzekere tijd.

*Deze tijd leidt vooral tot angst voor het ongewisse en ongrijpbare Het coronavirus ontwricht onze samenleving. De economie krijgt harde klappen
De ontredde wordt ook nog eens gevoed door wat er gebeurt aan de Grieks-Turkse grens. Duizenden vluchtelingen zijn opnieuw speelbal van machtspolitiek. Deze keer van de belangen van 'onze' Europese politici!
De verbijsterende taferelen spelen zich niet af, ergens ver weg in een uithoek van de wereld, maar in ons 'beschaafde' Europa.
Politieke belangen worden uitgespeeld over de ruggen van vluchtelingen, van mannen, vrouwen, kinderen en baby's.
De beelden van deze mensen wier hoop misbruikt wordt, zijn onthutsend.
We kijken ernaar en voelen ons verbijsterd en machteloos.
Waar geen wil is, blijkt er inderdaad geen weg te zijn.
Angst en verbijstering ontredde ons. Wat rest ons, tegenover een ongrijpbaar virus en een failliete politiek die solt met kwetsbare mensen?
We leven in de veertigdagentijd. Een tijd van bezinning en omkeer. De ontredde vanwege het virus en de vluchtelingencrisis zet ons des te meer hiertoe aan.*

Onze zekerheid en diepste houvast ontlenen we niet aan de juiste papieren, verzekeringen, inentingen of medicijnen - hoe noodzakelijk die ook zijn - maar aan vertrouwen. De zekerheid van de hoop dat we tenslotte geliefd, gekend en gedragen worden. Als angst en wanhoop ons overvallen en verlammen wat blijft erover.

Dat is..beste mensen... vertrouwen net zoals Mozes had.

Net als de Samaritaanse vrouw kreeg.

Vertrouwen ondanks alles... in die bron dat hij er zal zijn. Amen.

